

**Міністерство внутрішніх справ України
Одеський державний університет внутрішніх справ
Кафедра адміністративного права та адміністративного
процесу**

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ

**МАТЕРІАЛИ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ
КОНФЕРЕНЦІЇ
27 травня 2016 року**

Одеса
ОДУВС 2016

УДК 342.9 : 343.9 : 343.35 (477)
ББК67.401.03 + 67.518.1(4 УК)
З-33

Статті друкуються в авторському варіанті.
Оргкомітет дозволив собі лише скорочення
статей, які суттєво перевищували пропоновані обсяги

«Запобігання корупції в Україні» (2016; Одесса).
Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет
конференції 27 травня 2016 року. – Одесса: ОДУВС,
Кафедра адміністративного права та адміністративного
процесу, 2016. – 176 с.

УДК 342.9 : 343.9 : 343.35 (477)
ББК67.401.03 + 67.518.1(4 УК)

© ОДУВС, 2016

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ

*Катеринчук І.П., д.ю.н.,
доцент, ректор ОДУВС*

Сучасний період цивілізаційного розвитку характеризується підвищенням ролі інформаційних технологій у життєдіяльності держави та суспільства. Сьогодні удосконалення технології інформаційного забезпечення стало пріоритетним напрямом оптимізації управлінських процесів, зокрема і в сфері запобігання корупції.

Відповідно до Закону України «Про запобігання корупції» [1] від 14 жовтня 2014 року передбачено створення та функціонування двох електронних баз даних – Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення.

Повноваження щодо забезпечення ведення даних реєстрів надані Національному агентству з питань запобігання корупції – центральному органу виконавчої влади зі спеціальним статусом, який забезпечує формування та реалізує державну антикорупційну політику. Постанова Кабінету міністрів України «Про утворення Національного агентства з питань запобігання корупції» була прийнята ще 18 березня 2015 року [2], проте й досі дане агентство не розпочало в повній мірі діяльність, оскільки тривала робота конкурсної комісії з обрання його членів. Так, Національне агентство є колегіальним органом і правомочним з моменту призначення більше половини його загального кількісного складу (п'ять членів).

Створення Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування було обумовлено урахуванням рекомендацій п'ятої Доповіді Європейської Комісії Європейському Парламенту та Раді про хід виконання Україною Плану дій щодо лібералізації ЄС візового режиму для України в частині виконання критеріїв щодо протидії корупції стосовно запровадження процедур, які забезпечують своєчасне оприлюднення декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, ефективної перевірки активів та конфлікту інтересів посадових осіб органів держа-

вної влади, забезпечення належного функціонування і достовірності відомостей, що містяться в електронних базах даних держави [3].

Відповідно до ст.47 Закону України «Про запобігання корупції» Національне агентство з питань запобігання корупції має забезпечувати відкритий цілодобовий доступ до Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, на офіційному веб-сайті Національного агентства (*який й досі не створений у зв'язку з раніше окресленими причинами*). Доступ до Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, на офіційному веб-сайті Національного агентства буде надаватись шляхом можливості перегляду, копіювання та роздруковування інформації, а також у вигляді набору даних (електронного документа), організованого у форматі, що дозволить його автоматизоване оброблення електронними засобами (машинозчитування) з метою повторного використання. Інформація про особу в Єдиному державному реєстрі декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, буде зберігатись упродовж всього часу виконання цією особою функцій держави або місцевого самоврядування, а також упродовж п'яти років після припинення виконання нею зазначених функцій, крім останньої декларації, поданої особою, яка зберігається безстроково.

До початку роботи Єдиного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, суб'єкти декларування подають декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру в порядку, встановленому Законом України «Про засади запобігання і протидії корупції». Про початок роботи системи подання та оприлюднення відповідно до Закону України «Про запобігання корупції» декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, буде прийняте рішення Національного агентства з питань запобігання корупції.

Слід зазначити, що Єдиний державний реєстр декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, є нововведенням Закону України «Про запобігання корупції». В той час як Єдиний державний реєстр осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення, є аналогом

передбаченого Законом України «Про засади запобігання і протидії корупції» Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні правопорушення. При цьому розпорядником даного реєстру було Міністерство юстиції України.

Необхідність запровадження свого часу Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні правопорушення була викликана обов'язком України щодо остаточного виконання рекомендацій Групи країн проти корупції (GRECO). Рекомендації були надані за результатами 1-го та 2-го спільних раундів оцінювання стосовно необхідності покращення процедури зведення, аналізу та поширення комплексної статистики щодо справ про корупцію, що розглядаються усіма правоохоронними органами, так само як і інформації про результати таких справ, а також запровадження статистики застосування дисциплінарних заходів та стягнень до службовців у сфері публічного управління. Головною метою створення і функціонування такого Реєстру було забезпечення єдиного обліку осіб, які вчинили корупційні правопорушення. Прикладною метою запровадження Реєстру було забезпечення проведення спеціальних перевірок відомостей про осіб, які претендують на зайняття посад, пов'язаних з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування. Водночас наявність Реєстру, в якому зберігаються відомості про осіб, що вчинили корупційні правопорушення, є виховним, стримуючим фактором, який дозволяє підвищити доброчесність поведінки публічних службовців [4].

З метою забезпечення вимог Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції» щодо ведення та формування даного реєстру Міністерством юстиції України 11 січня 2012 року було затверджено Положення про Єдиний державний реєстр осіб, які вчинили корупційні правопорушення. Однак, згодом повноваження щодо ведення даного реєстру у зв'язку із змінами в антикорупційному законодавстві мають бути передані Національному агентству з питань запобігання корупції. Відповідно до ст.59 Закону України «Про запобігання корупції» ведення та оприлюднення інформації з Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення Національне агентство з питань запобігання корупції здійснюватиме на своєму офіційному сайті. До нового реєстру відповідно до антикорупційного законодавства відтепер також мають вноситись та бути зага-

льнодоступними відомості проюридичну особу, до якої застосовано заходи кримінально-правового характеру за порушення антикорупційного законодавства (назва, код ЄДРПОУ, склад порушення та кримінально-правові заходи) [1]. Чи буде створений новий реєстр на базі вже існуючого, чи залишаться в ньому дані про осіб, що вчинили корупційні правопорушення та були притягнені до відповідальності у відповідності з раніше діючим Законом України «Про засади запобігання і протидії корупції» [5] буде залежати від рішення Національного агентства з питань запобігання корупції, яке має затвердити Положення про Єдиний державний реєстр осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення, порядок його формування та ведення [1].

Водночас, Закон України «Про запобігання корупції» передбачає виняток щодо оприлюднення даних про осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення, які входять до особового складу органів, що провадять оперативно-розшукову або розвідувальну чи контррозвідувальну діяльність, належність яких до вказаних органів становить державну таємницю. Інформація про вчинення ними правопорушень, вносяться до розділу реєстру з обмеженим доступом.

Слід зазначити, що створення та запровадження вище розглянутих реєстрів розширяє можливості щодо здійснення громадського контролю у сфері боротьби з корупцією, значно спрощує доступ громадян до даних із декларацій чиновників та інших відомостей, що пов'язані з дотриманням службовцями антикорупційних вимог. Належне інформаційне забезпеченні діяльності у сфері запобігання корупції дійсно сприятиме підвищенню ефективності такої діяльності та як наслідок підвищення рівня доброти в Україні. Звичайно, що запровадження та функціонування діяльності розглянутих реєстрів потребує подальшої уваги як науковців, так і практиків з метою недопущення порушення прав і свобод людини, запобігання витоку конфіденційної інформації, підвищення ефективності їх функціонування тощо.

Література

1. Закон України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 року №1700 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1700-18/page>.
2. Постанова Кабінету міністрів України «Про утворення

Національного агентства з питань запобігання корупції» від 18.03.2015 року № 118 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/118-2015-%D0%BF>.

3. Розпорядження Кабінету міністрів України «Питання створення електронного інструменту фінансового контролю щодо осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування» від 28.08.2015 року № 863 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/863-2015-%D1%80>.

4. Порядок надання відомостей з Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні правопорушення [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://old.minjust.gov.ua/38780>.

5. Відомості з Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні правопорушення [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://corrupt.informjust.ua/index.php>.

ЗМІСТ

<i>Катеринчук І.П.</i> АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ.....	3
<i>Користін О.Є.</i> СПЕЦІАЛЬНО УПОВНОВАЖЕНІ СУБ'ЄКТИ УСФЕРІ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ.....	7
<i>Ярмакі Х.П.</i> АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ.....	12
<i>Олефір В.І.</i> ЗАПРОВАДЖЕННЯ ІНСТИТУТУ КОРУПЦІЙНИХ ЗЛОЧИНІВ, ЯК ОДНІЄЇ З ФОРМ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ.....	18
<i>Чеховська М.М., Ничитайло М.М.</i> ЗАПОБІГАННЯ ПОШИРЕННЮ КОРУПЦІЇ В УМОВАХ ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ.....	22
<i>Кузніченко С.О., Феделеш М.М.</i> ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ПРИНЦИПІВ РЕЄСТРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ МІНІСТЕРСТВА ЮСТИЦІЇ УКАЇНИ.....	24
<i>Албул С.В.</i> РЕАЛІЗАЦІЯ РОЗВІДУВАЛЬНОЇ ФУНКЦІЇ ОПЕРАТИВНО- РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ЗАПОБІГАННІ КОРУПЦІЙНИМ ЗЛОЧИНАМ.....	29
<i>Баранов С.О.</i> СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ В МИТНИХ ОРГАНАХ УКРАЇНИ.....	33
<i>Берендєєва А.І.</i> ІСТОРИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ АЗІАТСЬКОЇ МОДЕЛІ КОРУПЦІЇ.....	39
<i>Грищенко О.А.</i> ДЕЯКІ ЗАКОНОДАВЧІ ПРОБЛЕМИ ЩОДО ПОНЯТІЙНОГО АПАРАТУ ЗЛОЧИНІВ У СФЕРІ СЛУЖБОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ....	42